

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	3
Financiële positie en strategie	6
Maatschappelijke voorzieningen, activiteiten en evenementen.....	8
Openbare ruimte	11
Ondersteuning en ontwikkelmogelijkheden voor onze (kwetsbare) inwoners.....	15
Hart van Krimpen.....	18
Gemeentelijke dienstverlening.....	20
Investeren in het onderhoud van onze eigen organisatie	22
Epiloog	23

Inleiding

Inleiding

Vorig jaar zijn wij onze collegeperiode begonnen met een beleidsarme kadernota, gevolg door een begroting waarin, geholpen door een gunstige septembercirculaire, substantieel nieuw beleid kon worden opgenomen. Die begroting 2023, waarmee door uw raad unaniem werd ingestemd, zijn wij nu aan het uitvoeren. Maar ondertussen kijken we uiteraard ook weer vooruit. Dat doen wij, zoals dat in het voorjaar gebruikelijk is, in deze kadernota 2024. De kadernota bevat onze beleidsvoornemens voor de periode 2024-2027. Deze beleidsvoornemens hebben wij getoetst aan de financiële uitgangspunten zoals wij die eerder hebben vastgesteld.

Ook hebben wij alles wat in 2024-2027 nodig is, voor zover bekend, in de cijfers verwerkt. Daarnaast zijn reële plannen en wensen opgenomen, wat uw raad de gelegenheid biedt hierover met ons en met elkaar in debat te gaan en tot een integrale afweging en prioritering te komen.

De financiële uitkomsten van de kadernota hebben wij niet geheel in eigen hand. De gemeentefinanciën worden beïnvloed door veel externe factoren, waaronder niet in de laatste plaats de financiering die wij van het Rijk ontvangen.

Daarom doen wij in deze kadernota een aantal voorstellen om tot een werkbaar financieel kader te komen. Wij denken zodoende voldoende perspectief voor de onzekere toekomst te kunnen bieden. Wij zijn benieuwd hoe uw raad hier op reflecteert.

Van Kadernota naar begroting

Na verwerking van de voorstellen voor nieuw beleid en inzet van reserves is het financiële meerjarenbeeld op basis van deze kadernota als volgt:

Financieel beeld	2024	2025	2026	2027
Saldo 2024-2027 tot en met begrotingswijziging 22 juni	1.429	1.119	- 3.171	- 3.120
Actualisatie bestaand beleid	- 1.268	- 1.770	- 2.221	- 4.125
Meicirculaire	1.249	2.086	1.966	3.356
Totaal financieel beeld bestaand beleid	1.410	1.435	- 3.425	- 3.890
Totaal nieuw beleid	- 1.658	- 1.439	- 1.164	- 1.144
Extra ruimte kapitaallastenreserves MHCK/DCV veld 1	114	114	114	114
Totaal inclusief nieuw beleid	- 134	111	- 4.475	- 4.920

Het saldo van deze kadernota is voor 2024 licht negatief. Onze opdracht is om u in het najaar een begroting te presenteren die in ieder geval voor 2024 en 2025 structureel in evenwicht is.

De toezichthouder zal de begroting primair op structureel evenwicht in 2024 beoordelen. Omdat de cijfers zeer beperkt incidentele baten bevatten, maar wel een incidentele reservestorting voor investeringen in de openbare ruimte, is het structureel evenwicht positiever dan de getoonde uitkomsten.

Onze kernpunten voor 2024

De woning, straat, buurt, wijk en gemeente als geheel vormen samen het thuis van alle Krimpenaren. Hierin is de eigen woning het privédomein en is Krimpen aan den IJssel van ons allemaal.

Straat, portiek of galerij en de buurt vormen de omgeving waarin mensen dagelijks samenleven en kinderen opgroeien. Samen geven de inwoners kleur aan die omgeving. Dat leidt tot een divers beeld, waarin binnen onze gemeente veel kleuren naast elkaar bestaan. We zijn 'samen verschillend'.

Wij willen ons ervoor blijven inzetten dat zoveel mogelijk Krimpenaren zich in het dagelijks leven zelf kunnen redden en een actieve bijdrage aan Krimpen aan den IJssel kunnen leveren door naar vermogen te werken of een andere maatschappelijke bijdrage te leveren. Dat kan alleen als we – met elkaar – voor een goede basis zorgen.

Wat die goede basis betreft, oriënteren we ons zowel op het openbare domein (straat, buurt, wijk, gemeente en algemene voorzieningen) als op de individuele inwoner. In onze begroting herkent u die oriëntatie in de programma's voor het ruimtelijk en maatschappelijk domein respectievelijk het sociaal domein.

Tegelijkertijd zien we dat het steeds vaker nodig is om die domeinen te integreren op basis van de opgaven die er zijn. Vaak is dat een opgave gericht op een specifieke doelgroep (senioren, jongeren, inwoners met moeilijk hanteerbaar gedrag). Soms ligt er een opgave in een straat, buurt of woningcomplex.

Gelukkig leven mensen in Krimpen aan den IJssel over het algemeen prettig samen op een manier die hen past. Dat horen we ook van onze inwoners, bijvoorbeeld tijdens huisbezoeken en de 'koffie met de wijkwethouder' momenten. Voor deze inwoners is hun directe woon- en leefomgeving inderdaad een solide basis voor een waardevol leven.

Maar er zijn ook kwetsbare inwoners die minder zelfredzaam zijn en inwoners die moeilijk hanteerbaar gedrag vertonen en – daardoor – ook geen bijdrage kunnen of willen leveren aan de 'samenredzaamheid' in hun straat of buurt. Soms wonen die kwetsbare inwoners

geconcentreerd in een straat, buurt of woningcomplex. De veerkracht kan dan, ook in onze gemeente, onder druk komen te staan.

En waar de veerkracht in het geding komt, is het zaak dat wij als gemeente hulp bieden met kennis en middelen uit het Krimpense netwerk van organisaties en vrijwilligers die voor minder zelfredzame inwoners het verschil kunnen maken. Binnen onze gemeente is KrimpenWijzer de netwerkorganisatie die onder regie van de gemeente integrale ondersteuning en hulp biedt, waar nodig op maat. Meer en meer proberen we inwoners echter te helpen met preventie en basishulp.

We zien dat ook de rijksoverheid deze ‘beweging naar de voorkant’ stimuleert en daarmee onze ambitie om de ‘gezondste gemeente’ te worden steunt. Inmiddels zijn er meerdere akkoorden gesloten waarin structureel op preventie wordt ingezet. Door middelen in één brede financieringsregeling te bundelen wil het rijk gemeenten een stevigere basis bieden om integraal preventief gezondheidsbeleid te voeren waarin sporten en bewegen een belangrijke rol speelt. Deze brede regeling komt in de plaats van ‘sectorale’ regelingen op het gebied van sport en bewegen (onder andere voor combinatiefunctionarissen), sociale basis (onder andere voor ‘welzijn op recept’) en gezondheid en preventie (onder andere voor ‘kansrijke start’).

Investeren in de veerkracht van onze buurten

Om een objectiever beeld te krijgen van de veerkracht van specifieke buurten in onze gemeente laten wij nog dit jaar een onderzoek uitvoeren. Dat levert ‘signaleringskaarten’ op waarover we met inwoners en ons netwerk het gesprek kunnen aangaan. Zo willen we tot een gedeelde probleemanalyse komen, vóórdat we afspraken maken over de inzet van middelen waarmee de veerkracht kan worden vergroot.

Wij denken overigens dat veel van die middelen al in ons ‘repertoire’ zitten. Denk bijvoorbeeld aan het Beleidsplan Sociaal Domein, de Woon(zorg)visie, het Integraal Veiligheidsplan en de manier waarop wij beheer en (groot) onderhoud van de openbare ruimte hebben georganiseerd. Denk ook aan KrimpenWijzer, de BOA’s, de aanpak van woonoverlast en ondermijning en het Meldpunt zorg en veiligheid.

Wij denken echter ook dat het goed is dat medewerkers uit de verschillende domeinen zich niet alleen samen op specifieke doelgroepen richten, maar ook (projectmatig) samenwerken om ‘hotspots’ in straten en buurten integraal aan te pakken en de sociale cohesie in straten en buurten te vergroten. In 2024 zal een kwartiermaker/wijkmanager daar – op basis van de ‘signaleringskaarten’ – concreet mee aan de slag gaan.

Samen denken, samen doen

In het bestuursakkoord hebben we uitgesproken dat we samen willen denken en samen willen doen. Dat laten we in de eerste plaats zien in de ruimtelijke projecten die wij onder handen hebben. Wij denken dat wij in projecten zoals de Noorderstraat en Crimpenersteyn laten zien dat wij de intentie hebben om samen te denken en hopelijk straks tijdens de uitvoering ook om samen te doen.

In 2024 willen wij daar iets nieuws aan toevoegen met een inwonerspanel. Dat is een flexibel inzetbaar onderzoeksinstrument dat op ieder moment en bij ieder onderwerp kan worden ingezet. Wel is er de voorkeur om ‘duurzaamheid’ als eerste onderwerp in te zetten. Dit is een actueel thema waarbinnen nog grote stappen gezet moeten worden.

De gemeente Krimpen aan den IJssel maakt beleid voor haar inwoners. Een inwonerspanel zou in alle fasen van het beleidsplan een stem moeten krijgen. Beleid maken we immers niet alleen, we maken het samen!

En, zoals wij in de begroting 2023 al aankondigden, willen wij een Toekomstfonds instellen. Wij zijn ervan overtuigd dat zo'n fonds inwoners kan stimuleren om actief mee te denken over en een bijdrage te leveren aan de sociale cohesie en leefbaarheid in onze gemeente. Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers kunnen een financiële impuls vragen voor initiatieven die een bijdrage leveren aan een toekomstbestendig Krimpen aan den IJssel. Daarbij stellen wij wel als voorwaarde dat initiatiefnemers ook zélf een grote bijdrage leveren aan het uitwerken én uitvoeren van het initiatief.

Financiële positie en strategie

Inleiding

We zien in 2024 en 2025 ruimte in de begroting om nieuw beleid toe te voegen en ambities uit ons bestuursakkoord te verwezenlijken. Bovendien is onze financiële positie gunstig, met goed gevulde reserves en een fors nog te bestemmen saldo over 2022.

Toch is er ook reden tot zorgen en voorzichtigheid, vanwege de onzekere bekostiging door het Rijk vanaf 2026. Vanuit het ministerie van BZK worden signalen afgegeven dat we er rekening mee moeten houden dat het tekort in 2026 volledig of grotendeels voor rekening van de gemeenten komt. De suggestie wordt gedaan dat gemeente vanuit de ruime bekostiging in recente jaren middelen kunnen reserveren om 2026 te overbruggen. Er zijn met andere woorden ruim voldoende incidentele middelen beschikbaar, maar met het toevoegen van structurele lasten moeten we voorzichtig zijn. Met deze constatering in het achterhoofd doen wij een aantal voorstellen om met de mogelijkheden en uitdagingen die de financiële middelen en vooruitzichten ons bieden tot een werkbaar financieel kader te komen met voldoende perspectief voor de toekomst.

Incidentele middelen inzetten om structurele lasten te dekken

De afgelopen jaren is de reservepositie gegroeid, mede door de verkoop van de Eneco-aandelen, en zijn jaarrekeningen met positieve saldi afgesloten. Er zijn daardoor incidentele middelen beschikbaar, maar de regelgeving en het toezicht van de provincie bieden weinig ruimte om die middelen in te zetten zonder gevolgen voor het structureel evenwicht. Vrijwel alle uitgaven worden namelijk als structureel gezien.

Een optie die we tot nu toe terughoudend hebben ingezet is het vormen van kapitaallastenreserves. Op die wijze worden de afschrijvingen van een investering gedurende de gehele looptijd jaarlijks gedekt door vrijval uit een daarvoor gevormde reserve. Het effect van de investering op de begroting is dan alleen de rentecomponent. Dit hebben we bijvoorbeeld wel gedaan met de investeringen in de Grote Kruising en andere investeringen op basis van het Meerjarenplanning voor de openbare ruimte. Een nadeel van deze dekkingswijze is dat aan het einde van de levensduur de reserve leeg is en er dus geen begrotingsruimte is om kapitaallasten van een vervangingsinvestering te dekken.

En dat levert een dilemma op. Voor veel investeringen geldt immers dat de gemeente een wettelijke taak uitvoert en vervanging dus altijd noodzakelijk zal zijn. Dat gaat echter niet op voor (de meeste) maatschappelijke voorzieningen. Het realiseren daarvan is een keuze van de gemeente en het in de (nabije) toekomst vernieuwen ervan is dat ook.

Wanneer voor investeringen in deze voorzieningen een reserve wordt ingezet, maken we het hebben van die voorziening weer mogelijk gedurende de technische of economische levensduur van die voorziening. Zonder die structurele dekking is die ruimte er waarschijnlijk niet.

Denk hierbij op korte termijn aan investeringen bij DCV en in de toekomst aan investeringen in de Tuyter, het zwembad en sporthal De Boog. De inzet van incidentele middelen kan op die manier een substantiële bijdrage leveren in het overeind houden van ons voorzieningenniveau.

Daarom stellen wij via deze Kadernota allereerst voor om de reserves maatschappelijk vastgoed en maatschappelijke voorzieningen samen te voegen. Hierdoor ontstaat een reserve met een saldo van ruim € 6 miljoen, die kan worden ingezet voor de dekking van restantboekwaarden en sloopkosten van maatschappelijke voorzieningen en tevens voor de dekking van kapitaallasten van nieuwe investeringen. Ook stellen wij voor om uit het saldo 2022 deze reserve met nog eens € 939.197 aan te vullen.

Concreet willen wij de investeringen die afgelopen jaar zijn gedaan in de kunstgrasvelden van DCV en MHCK alsnog dekken via de vorming van kapitaallastenreserves. Dit creëert een structureel voordeel in de begroting van ruim € 100.000.

Bovendien kan een aantal voorgenomen investeringen uit deze reserve worden gedekt en blijven de gevolgen voor de exploitatie beperkt.

Reserveren voor 2026 (en verder)

Zoals hiervoor geschetst gaat het er steeds meer op lijken dat we vanaf 2026 rekening moeten houden met structureel minder bijdragen van het Rijk. Hoewel de uiteindelijke financieringssystematiek nog met veel onzekerheden omgeven is, stellen wij voor om uit het rekeningsaldo van 2022 een bedrag van € 5 miljoen te reserveren voor het opvangen van de eerste klap. Dat kan volledig nodig zijn voor het overbruggen van 2026, maar wellicht ook dienen om in de jaren daarna de groei van bezuinigingen te kunnen faseren.

We vormen hiervoor een aparte reserve, waarover uw raad op een later moment besluiten kan nemen met betrekking tot de inzet. In het meerjarenbeeld is daarom voorsnog in 2026 en verder het volledige tekort zichtbaar. Het tonen van die tekorten vinden wij van groot belang omdat we onverminderd van mening zijn dat het Rijk verantwoordelijk is voor een oplossing, omdat het Rijk de gemeenten via het gemeentefonds moet voorzien van voldoende financiële middelen voor de uitoefening van hun taken.

Wendbaarheid en weerbaarheid

Het mag duidelijk zijn: we zijn er niet gerust op dat het Rijk ons volledig en tijdig gaat bekostigen. Daarom gaan we nog een stap verder. Het reserveren van een eenmalig bedrag zoals hiervoor beschreven, creëert ruimte om over structurele oplossingen na te denken. Het komende jaar gebruiken wij voor een inventarisatie van de opties om structurele tekorten op te lossen als dat aan de orde is. Maar ook willen wij in bredere zin kijken hoe wij de financiële wendbaarheid en weerbaarheid van de onze gemeente kunnen verbeteren en borgen. Vanzelfsprekend willen daar te zijner tijd ook met uw raad over in gesprek. Met deze drie voorstellen zorgen we voor voldoende financiële stabiliteit en zijn we iets minder afhankelijk van besluiten die het Rijk neemt. Dat geeft wat ons betreft voldoende vertrouwen om ook aan ambities te werken. Dat betekent dat wij in deze kadernota voorstellen opnemen voor nieuw beleid en een storting in het Toekomstfonds.

Resumerend: bestemming saldo jaarrekening 2022

De jaarrekening 2022 werd afgesloten met een saldo inclusief reservemutaties van € 8.674.375. Daarvan hebben wij u al bij het vaststellen van de jaarstukken voorgesteld een deel te bestemmen op basis van eerdere informatie.

Er resteert een saldo van € 6.939.197. Zoals hiervoor toegelicht willen wij € 5 miljoen met het oog op financiële stabiliteit storten in een reserve voor toekomstige tekorten en een bedrag van € 939.197 toevoegen aan de reserve maatschappelijke voorzieningen, waarvan de bestedingswijze wordt aangepast.

Er resteert dan een bedrag van € 1 miljoen dat wij willen inzetten voor het Toekomstfonds.

Bestemming saldo 2022	
Tekorten vanaf 2026	5.000
Reserve maatschappelijk voorzieningen	939
Toekomstfonds	1.000
	6.939

Maatschappelijke voorzieningen, activiteiten en evenementen

Inleiding

Met de strategie die wij voorstellen, is het mogelijk om verdere investeringen in ons voorzieningenniveau te overwegen. Dat voorzieningenniveau wordt vaak gebruikt als indicator voor de leefbaarheid van een dorp of gemeente. De vraag is dan wat je daar als gemeentebestuur aan kunt doen.

In 2024 is het al weer 10 jaar geleden dat we die vraag in Krimpen aan den IJssel hebben gesteld én beantwoord. Allereerst hebben we toen met elkaar bepaald hoe we in onze gemeente de rollen en relaties tussen gemeente en samenleving verdelen.

In onze visie hebben we 'maatschappelijk ondernemerschap' centraal gesteld. Dat houdt in dat we het ontwikkelen en aanbieden van álle activiteiten en evenementen op het gebied van kunst en cultuur, sport en bewegen en recreatie en groen volledig overlaten en waar nodig overdragen aan het (lokale) maatschappelijk initiatief. Dat kan alleen als er voldoende vrijwilligers zijn die keihard in de organisatie meewerken en voldoende lokale ondernemers die als (hoofd)sponsor willen optreden.

Onze eigen rol zou in beginsel beperkt moeten blijven tot regisseur van het beleid en van 'opdrachtgever' voor een gevarieerd aanbod van activiteiten. Ook hebben we uitgesproken dat we voldoende accommodaties in stand zullen houden voor dat gevarieerde aanbod van activiteiten. Tegelijk vonden en vinden we dat het de voorkeur verdient om de gemeentelijke vastgoedportefeuille tot een aanvaardbaar minimum te reduceren.

In opeenvolgende bestuursperiodes hebben we vervolgens gewerkt aan de uitvoering van deze visie. Het beheer van voorzieningen is verzelfstandigd, vastgoed is vernieuwd of afgestoten en nieuw beleid op het gebied van cultuur, evenementen en sport is vastgesteld.

Voor sport ronden wij binnenkort een nieuwe nota af en ook voor cultuur en erfgoed ontwikkelen wij deze bestuursperiode nieuw beleid.

Om nieuwe activiteiten (zoals nieuwe evenementen) te stimuleren, zijn (tijdelijk) extra middelen in de begroting opgenomen. In het 'Hart van Krimpen' werken we nu ook nauw samen met de Crimpenhof om tot een gezamenlijke jaaragenda voor het centrum te komen.

Noodzakelijke investeringen in onderwijshuisvesting, binnensportaccommodaties en kinderopvang zijn in beeld gebracht in het Integraal Huisvestingsplan. De concrete projecten die daaruit voortvloeien, zoals Groeiplaneet/Populier en Octaaf/Mozaïek, zijn opgenomen in het Investeringsprogramma.

Voor de zomer sturen wij uw raad een actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan. Daarin laten we onder andere zien in welke mate het lukt om tijdelijke huisvesting te vermijden of, indien dat niet mogelijk is, hoe we de kosten daarvan tot een minimum kunnen beperken. Ook ruimtelijke inpassing en draagvlak in de omgeving zal daarbij een belangrijk item zijn. Voor het overige maatschappelijke vastgoed (waaronder buitensport) hebben wij ook de noodzakelijke investeringen in beeld gebracht. Nog dit jaar zullen wij deze 'huisvestingsagenda maatschappelijk vastgoed' aan uw raad voorleggen.

Vooruitlopend op dit plan hebben we in 2022 geïnvesteerd in de (eerste fase van de) vernieuwing van de accommodaties van MHCK en DCV. Dat doen we op basis van een tweetal uitgangspunten.

- De gemeente is verantwoordelijk voor aanleg en onderhoud van sportvelden c.a. en voor de openbare infrastructuur
- De verenigingen zijn (of blijven) zélf verantwoordelijk voor de (nieuw)bouw én het beheer en onderhoud van clubgebouw c.a.

Investeren in accommodaties

Op basis van deze uitgangspunten hebben wij het voornemen om in 2024:

- Bij DCV:
  - De aanleg van een vierde kunstgrasveld (veld 2) in voorbereiding te nemen
  - Groot onderhoud van de velden 3 en 4 in voorbereiding te nemen
  - Een stevige rol te spelen in de financiering van het nieuwe clubgebouw
- Bij MHCK:
  - In gesprek te gaan over het 'overdragen' van de verantwoordelijkheid voor het clubgebouw
- Bij TCK:
  - In gesprek te gaan over het 'overdragen' van de verantwoordelijkheid voor het clubgebouw (groot onderhoud is gepland voor 2026)
  - Voldoen aan de (geluids)normen van het Activiteitenbesluit
- Bij TVL:
  - In gesprek te gaan over het realiseren van padelbanen die door TVL en TCK **samen** worden geëxploiteerd (binnen de normen van het Activiteitenbesluit zijn padelbanen bij TCK niet mogelijk)

Voor de goede orde merken wij nog op dat wij voor het gebruik van sportvelden geen huur (meer) in rekening brengen, tenzij de vereniging in staat is om dit binnen de exploitatie van de velden 'terug te verdienen'. In 2024 gaan wij daarover met alle buitensportverenigingen in gesprek. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat TVL en TCK voor het gebruik van de padelbanen een kostendekkende huur kunnen betalen.

De voorwaarden waaronder de scouting kan terug verhuizen naar de Griendstraat/Sliksloot, hebben we eerder dit jaar met de betrokken partijen in een intentieovereenkomst vastgelegd. De intenties zijn verder uitgewerkt en inmiddels is duidelijk geworden welke

investeringen gedaan moeten worden. Een eerste aanvraag omgevingsvergunning is inmiddels gedaan. Na de zomer doen wij uw raad een definitief kredietvoorstel. Eerder hebben we al middelen in de meerjarenbegroting opgenomen, zodat we investeringen in het zwembad 'naar voren' kunnen halen. Wij zijn hierover met Optisport in gesprek.

Opvang vluchtelingen

Nederland wordt geconfronteerd met een grote opgave om vluchtelingen uit Oekraïne en andere delen van de wereld op te vangen. Het COA kan de opdracht niet aan waardoor een beroep wordt gedaan op gemeenten. Momenteel is dit nog tijdelijk, maar de verwachting is dat dit structureel zal worden. Het Rijk heeft hiervoor een spreidingswet in voorbereiding. Wij hebben onze verantwoordelijkheid genomen door voor Oekraïense vluchtelingen en reguliere vluchtelingen een tijdelijke plek te creëren. Voor de Oekraïense vluchtelingen is dit de locatie aan de Tuinstraat en voor de overige vluchtelingen is dit een boot in de Sliksloothaven. Beide locaties hebben een tijdelijk karakter.

Met de komst van de structurele opgave vanuit de spreidingswet en de verwachting dat de oorlog in Oekraïne nog wel enige tijd zal duren lijkt een structurele opvanglocatie noodzakelijk. Hierbij blijft de ambitie om geen grootschalige locatie in Krimpen te ontwikkelen maar een locatie die past bij de draagkracht van Krimpen.

Ook zal er bij deze ontwikkeling gekeken worden naar multifunctioneel gebruik. Dan kan de locatie bij een lagere toestroom van vluchtelingen ook gebruikt worden voor andere doeleinden. Denk bijvoorbeeld aan speedzoekers die tijdelijke woonruimte nodig hebben.

Evenementen verbinden de samenleving

Evenementen zorgen voor het beeld van een gemeente en voor sociale samenwerking tussen inwoners. En evenementen stimuleren economische spin-off. Met deze kenmerken als uitgangspunt is in de vorige bestuursperiode de Evenementenvisie 2021-2024 vastgesteld.

Wij hebben de ambitie uitgesproken om op het gebied van evenementen te blijven verbinden maar ook te verbreden, te verrassen en vernieuwen en te vertellen. We doen dat vooral door organisatoren, verenigingen, bewonersgroepen en inwoners zodanig te ondersteunen dat ze samen vorm kunnen geven aan de wensen van de inwoners.

Die wensen van inwoners hangen overigens nauw samen met drie doelgroepen die het meeste in onze gemeente voorkomen: wijkgerichte vrijetijdsgenietters, actieve families en klassieke kunstliefhebbers. De wensen verschillen verder logischerwijs per leeftijd.

In het algemeen bestaat veel draagvlak voor meer markten, jongerenactiviteiten en festivals in Krimpen. Ook is er behoefte aan culinaire en popevenementen.

De ondersteuning door de gemeente komt onder andere naar voren als subsidieverstrekker. Structureel is een bedrag van ruim €50.000 beschikbaar waarvan het grootste deel voor de organisatie van het Krimpen (Music) Festival is bestemd. Daarnaast ontvangt een aantal organisaties een structurele waarderingssubsidie zoals voor het organiseren van Koningsdag. Ook zijn er evenementen die door (budget)gesubsidieerde instellingen (Kinderboerderij, Streekmuseum, Muziekschool, Synerkri) worden georganiseerd en andere (commerciële) organisaties.

De bloemenmarkt hebben we als gemeente altijd zelf georganiseerd. Maar dit jaar hebben we de organisatie van de bloemenmarkt 'uitbesteed' om tot een vernieuwde opzet te komen.

Omdat er in onze gemeente behoefte is aan meer (vernieuwende) evenementen die gericht zijn op kwaliteit en saamhorigheid, is er voor de jaren 2022 en 2023 een 'stimuleringsfonds' (2 keer €30.000) ingesteld.

Daarnaast hebben we als gemeente in 2022 – in het kader van de afronding van het project De Grote Kruising – twee nieuwe evenementen op het Raadhuisplein geïntroduceerd (winterfair, wintereditie oogst- en streekmarkt) met de intentie om daar een nieuwe traditie van te maken.

Omdat het 'stimuleringsfonds' in 2022 (vrijwel) niet is aangesproken, beschikken we in 2023 eenmalig over een bedrag van zo'n €60.000. Dat gaan we als volgt inzetten:

- Een 'buitenbios' die in de 'evenementenmaand' september wordt georganiseerd;
- Een 'herhaling' van de winterfair (in december).

Helaas heeft Krimpen Presents laten weten dat zij hun jaarlijkse festival dit jaar niet georganiseerd krijgen. Het budget dat daarmee vrijvalt, willen wij dit jaar primair in de maanden september en december inzetten, bijvoorbeeld in de vorm van een muzikale 'omlijsting' van evenementen die wel doorgaan.

Verder heeft Krimpen Presents aangegeven dat zij liever één keer in de twee jaar beschikken over een ruimer budget, dan jaarlijks met het huidige budget te moeten werken. Wij zijn hierover met Krimpen Presents in gesprek, maar horen natuurlijk ook graag van uw raad hoe u hier tegenover staat.

Wij maken uw raad er daarbij ook op attent dat, als wij niets doen, vanaf volgend jaar 'slechts' een structureel budget van ruim €50.000 beschikbaar is. In de Evenementenvisie hebben we weliswaar geconcludeerd dat een evenement dat gefinancierd wordt via een subsidie vanuit de gemeente, niet altijd de beleving en kwaliteit oplevert waaraan inwoners behoefte hebben. Tegelijk concluderen we echter dat het (financieel) niet eenvoudig is om samen met maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers evenementen te organiseren zonder een forse subsidie van de gemeente.

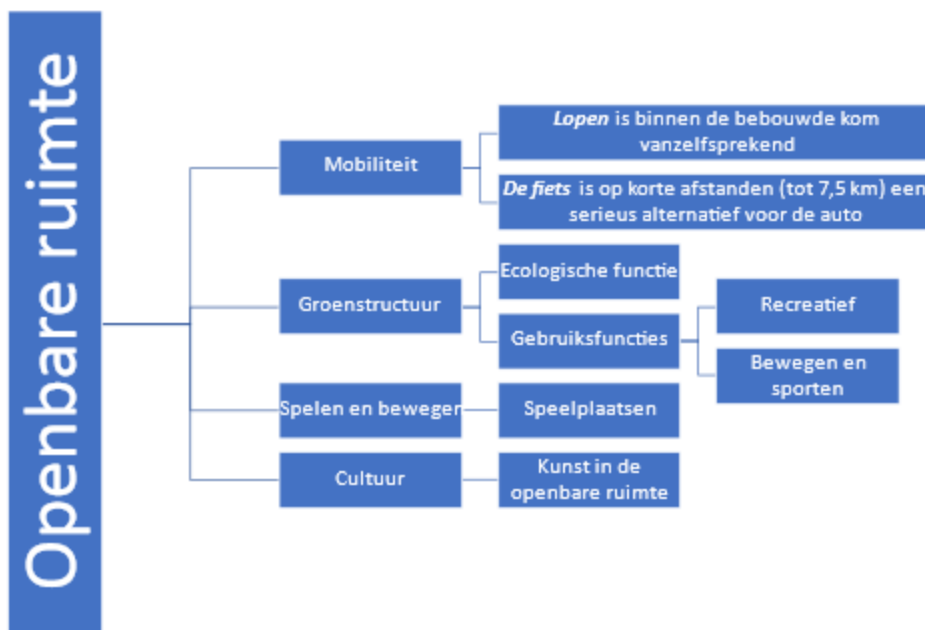
Daarom organiseren we na de zomervakantie een brede netwerkbijeenkomst over de vraag wat we als gemeente anders of beter moeten doen om tot een evenementenkalender te komen met een grotere impact/beleving voor de inwoners in Krimpen aan den IJssel. Op basis daarvan willen wij uw raad in de begroting 2024-2027 een definitief financieel voorstel doen.

Openbare ruimte

Inleiding

De openbare ruimte is de basis voor het openbare leven in onze gemeente. We kunnen en mogen er 'samen verschillend' zijn.

Het is de plek waar onze inwoners elkaar ontmoeten, waar ze sporten, spelen, bewegen en ontspannen en waardoor ze zich van A naar B verplaatsen. Omdat inwoners zich dagelijks door de openbare ruimte bewegen, is het beheer van straten en buurten één van de meest in het oog springende taken van de gemeente.

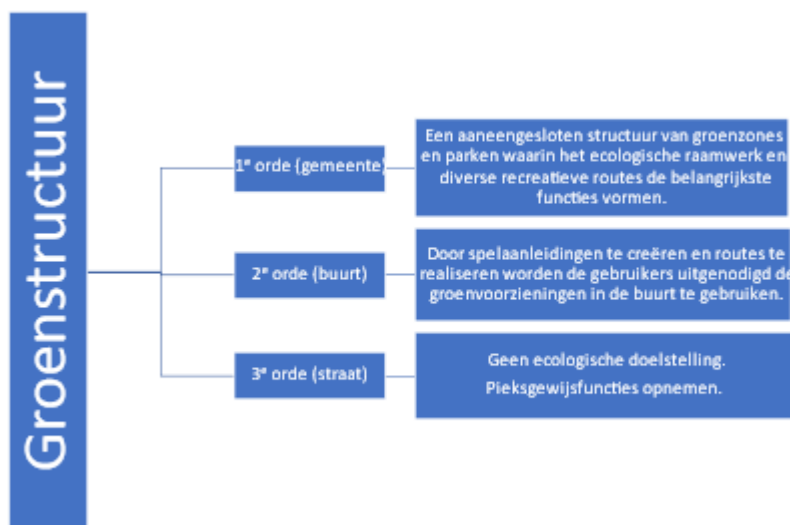

Het belang van de openbare ruimte wordt daarnaast steeds groter, omdat thema's als hittestress, wateroverlast, biodiversiteit, circulaire economie, inclusie en gezondheid hoog op de agenda staan. Gedegen beheer van de openbare ruimte draagt bij aan het oplossen van deze uitdagingen.

Voor onze gemeente is dat niet nieuw. Als sinds jaar en dag pakken we jaarlijks meerdere buurten in Krimpen aan den IJssel 'integraal' aan op basis van onze Meerjarenplanning Openbare Ruimte. Dat doen we steeds vaker dat aan de hand van een bredere visie op de wijk ('Oud Krimpen Waterproof' en 'Langeland Next Generation'). En, indien nodig (Boveneind), betrekken we daar ook partners uit het sociaal domein bij.

Inwoners betrekken we zowel bij de visievorming als bij de uitwerking in concrete plannen in een zo vroeg mogelijk stadium. Sommige inwoners helpen vervolgens ook mee in het dagelijkse (groen)onderhoud.

Krimpen aan den IJssel is een groene gemeente. Groen is een belangrijke onderdeel van de leefomgeving die moet worden behouden en waar nodig versterkt. Groen heeft naast een economische waarde ook een ecologische waarde voor flora en fauna. Maar een groene omgeving is ook heel aantrekkelijk om in te sporten, bewegen, verblijven en recreëren. In ons groenbeleid is dat als volgt uitgewerkt.

Het Zwaneneiland is de afgelopen jaren steeds meer dé locatie voor bewegen en samenkomen geworden. We hebben het voornemen om deze plek nog inclusiever te maken. De komende jaren willen wij ook onderzoeken of het Middenweteringpark en het Moderatopark zo'n functie kunnen krijgen. Op dit moment nemen we nog geen middelen voor groot onderhoud of herinrichting in de begroting op.

Wij hebben geconstateerd dat de kwaliteit van een aantal beplantingsvakken achteruit is gegaan. Vorig jaar zijn er voor 2024 extra middelen in de begroting opgenomen, onder andere voor een groot vak langs de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Marathon. Uit een nadere inventarisatie is gebleken dat wij in 2024 een hoger bedrag nodig hebben en dat het verstandig is om ook voor 2025 en 2026 een extra bedrag op te nemen. Ook willen wij in 2024 kunnen beschikken over een extra budget voor bomenbeheer.

Vorig jaar is ook al besloten om vanaf 2024 structureel extra middelen in de begroting op te nemen voor het bevorderen van de biodiversiteit en het (gedeeltelijk) op een hoger niveau brengen van het groenonderhoud. Tenslotte willen we in 2024 weer een project 'oneigenlijk gebruik van gemeentegrond' uitvoeren.

Sporten en bewegen in de openbare ruimte

In het Speelruimtebeleidsplan 2018-2022 is de ambitie vastgelegd om meer gebruik te maken van informele speelruimte, speelplaatsen met een te kleine speelwaarde te laten verdwijnen en te streven naar grotere en centrale wijk- en buurtplekken.

In het bijbehorende uitvoeringsprogramma zijn vervangingen van speelplaatsen en nieuw op te leveren speelplaatsen opgenomen. Hierbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de herstratings- en rioleringsprojecten. Kapitaalvernietiging wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Het is niet gelukt om het totale uitvoeringsprogramma in de jaren 2018-2022 af te ronden. Ook in 2023 en 2024 worden nog projecten voorbereid en uitgevoerd. Door onvoorziene uitgaven en de hoge inflatie in de afgelopen jaren is het eerder geraamde investeringskrediet niet meer toereikend.

Daarnaast willen we graag een tweede 'Gio-court' aanleggen. Jongeren hebben een grote behoefte aan goede voorzieningen om te kunnen voetballen. Ook stimuleren deze voorzieningen de jeugd om te sporten, te bewegen en te ontmoeten in de buitenruimte. Verder kunnen dergelijke velden een bijdrage leveren aan de aanpak van overlast door jongeren. Daarnaast zijn er positieve ervaringen na de aanleg van het eerste 'Gio-court' bij het 'Zwaneneiland'.

Verkeer en vervoer

Dit jaar maken we een nieuw plan met een visie én verbeteringen voor verkeer in Krimpen. Je kunt hierbij denken aan onderwerpen als:

- Fietsen en lopen: hoe maken we aantrekkelijke fietspaden en voetpaden?
- Verkeersveiligheid: hoe zorgen we ervoor dat we ons veilig verplaatsen?
- Bereikbaarheid: hoe houden we Krimpen en haar buurten en wijken bereikbaar?
- Parkeren: hoe gaan we om met de ruimte in onze gemeente (ook in relatie tot openbare laadpalen)?

De nieuwe verkeer- en vervoervisie is vervolgens de beleidsmatige 'onderlegger' voor de Meerjarenplanning Openbare Ruimte. Vooruitlopend op vaststelling willen wij in 2024 al (beperkt) starten met het programma 'Zichtbaar op de fiets'.

Ondersteuning en ontwikkelmogelijkheden voor onze (kwetsbare) inwoners

Inleiding

Kwetsbare inwoners zoals ouderen, mensen met psychosociale problemen, of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt ervaren vaak problemen op meerdere levenssterreinen tegelijk. Bijvoorbeeld rond gezondheid, mobiliteit en sociale contacten. Wij willen deze (categorieën van) inwoners stimuleren om te participeren in hun eigen straat en buurt en in de Krimpense gemeenschap, en op deze manier mee te doen in de samenleving.

Hiervoor is in de eerste plaats goede afstemming nodig tussen partijen die een rol spelen bij de ondersteuning, begeleiding, zorg- en hulpverlening. Dit vraagt een vernieuwde aanpak van gemeentelijk beleid waarbij wij het concept 'positieve gezondheid' willen koppelen aan het functioneren van inwoners in hun straat, buurt en wijk.

Wij willen daarvoor in 2023 starten met een project waarin wij de 'veerkracht' van buurten in beeld brengen en verbeteren. Wij denken dat zodoende de sociale cohesie en leefbaarheid in buurten kan toenemen. Een kwartiermaker zal in nauwe samenwerking met onze zorg- en welzijnsorganisaties, veiligheidspartners en woningcorporatie(s) een concrete aanpak ontwikkelen. Wij sluiten niet uit dat er daarna in bepaalde straten of buurten aanvullende en specifieke ambtelijke inzet nodig is.

Tegelijkertijd willen wij starten met een nadere verkenning van de route die we moeten bewandelen om 'de gezondste gemeente van Nederland' te worden. Wij willen daarbij gebruik maken van het concept 'positieve gezondheid'. Ook relevant zijn het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond Actief Leven Akkoord (GALA).

Met het GALA hebben VNG, Zorgverzekeraars Nederland en het ministerie van VWS een akkoord gesloten waarin gezondheid en preventie in een breed perspectief centraal staat. Vanuit gezamenlijke doelen gaan gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het Rijk aan de slag om zichtbare resultaten te boeken. Een akkoord waarin naast de lokale aanpak ook de regionale samenwerking van gemeenten onderling en tussen gemeenten en zorgpartijen meer armslag krijgt.

Het IZA roept ons op om in verbinding van sociaal domein, samenleving en zorg regionaal samen te werken aan wat nodig is om zorg, welzijn en ondersteuning in de toekomst kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk te houden voor alle inwoners in onze gemeente. Thema's zijn passende zorg, inzet op gezond leven en preventie, regionaal domein overstijgend samenwerken en (digitale) innovatie. Op deze thema's sluit het IZA aan op aanpalende akkoorden als het GALA, WOZO, TAZ en de Hervormingsagenda Jeugd. Wij willen in 2024 en 2025 een projectleider aantrekken die dit (verander)proces gaat bewaken en zorgt voor verbinding en overzicht. Na twee jaar moet het concept 'positieve gezondheid' in de reguliere werkprocessen van ons ruimtelijk, maatschappelijk en sociaal domein kunnen worden toegepast.

Integrale aanpak van laaggeletterdheid en overige basisvaardigheden

Wij vinden het belangrijk dat de bibliotheek specifiek werkt aan het tegengaan van laaggeletterdheid en ondersteuning in het digitale verkeer. Om digitale inclusie te bevorderen hebben de lokale bibliotheken in 2019 'Informatiepunten Digitale Overheid' (IDO) opgezet. De geldstroom ging vanaf 2019 via de Koninklijke Bibliotheek; vanaf 2023 via de gemeenten. Inwoners kunnen bij het IDO in onze bibliotheek terecht voor:

- hulp bij het digitale verkeer met publieke en private dienstverleners;
- begeleiding naar cursussen digitale vaardigheden en digitale overheid;
- en doorverwijzing naar de bevoegde publieke dienstverlener of professionele hulpverleners.

Mensen die laaggeletterd zijn, zijn vaak ook zwak op het gebied van digitale vaardigheden. Een Digi-Taalhuis is een samenwerkingsverband van verschillende lokale organisaties die in opdracht van de gemeente en samen met de gemeente werken aan een integrale aanpak van laaggeletterdheid en overige basisvaardigheden. Een Digi-Taalhuis heeft één of meer fysieke ontmoetingsplekken.

Inmiddels zijn er ruim 52 Taalhuizen in Zuid Holland, maar nog niet structureel in onze gemeente. Wij willen onze bibliotheek vanaf 2024 structureel in de gelegenheid stellen om dit ook in onze gemeente op te zetten.

Uitbreiding gratis openbaar vervoer

Wij willen de maatschappelijke participatie van de financieel kwetsbaarste inwoners van Krimpen aan den IJssel verder bevorderen in lijn met de doelstellingen uit het Beleidsplan Sociaal Domein. De regeling voor gratis openbaar vervoer in de daluren richt zich momenteel alleen op inwoners van 67 jaar of ouder met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Inwoners met een vergelijkbare financiële situatie, maar die deze leeftijd nog niet hebben bereikt, kunnen hier dus nog geen gebruik van maken. Wij stellen dan ook voor om de uitbreiding van het gratis openbaar vervoer in de regio op deze doelgroep te richten. Dit hebben wij nader toegelicht in een raadsinformatiebrief.

Actieplan Armoede

Ondanks het einde van de coronacrisis, zijn er ook in 2022 en 2023 sterke veranderingen in de wereld gaande. Diverse crises hebben onder andere geresulteerd in hevige inflatie en een sterke toename van het prijspeil. Door deze veranderde omstandigheden bestaat de kans dat meer inwoners te maken krijgen met armoede- en schuldenproblematiek. Om deze problematiek te voorkomen en/of verder te beperken, is besloten het nog lopende Actieprogramma Armoede en Schulden 2021 – 2024 van een update te voorzien. In deze update zijn aanvullende acties ondernomen tegen armoede-en schuldenproblematiek. Deze acties richten zich op preventie, armoede en schuldhulpverlening. In 2024 wordt een nieuw Actieprogramma Armoede en Schulden opgesteld, welke in 2025 in werking zal treden. Bij de beleidsevaluatie zullen ook de maatregelen die door middel van deze update zijn toegevoegd aan het Actieprogramma meegenomen worden.

Inclusie

Het onderwerp inclusie is één van de vier leidende principes binnen het Beleidsplan Sociaal Domein. Desondanks is inclusie niet alleen een onderwerp van het sociaal domein. In een inclusieve gemeente mogen alle inwoners er zijn en moeten zij mee kunnen doen. Dit geldt ook voor Krimpen, we zijn immers een gemeente voor alle inwoners. Om dat ook daadwerkelijk waar te kunnen maken is de nodige actie vereist. Zo ook om de aanbevelingen van de gemeentelijke kinderombudsman uit het rapport “Hoor mij en zij mij!” (2022) verder vorm te geven.

Ervoor zorgen dat alle inwoners mee kunnen doen vraagt dan ook om een cultuurverandering. Als gehele gemeentelijke organisatie dienen we ons bewust te zijn van inclusie binnen de uitvoering van onze taken/werkzaamheden en een stap naar voren te zetten. Zo houden we bijvoorbeeld altijd rekening met de fysieke toegankelijkheid in de openbare ruimte en zorgen we voor begrijpelijke communicatie, ook voor laaggeletterden. Samen maken we van Krimpen een inclusieve gemeente.

In 2023 wordt er een Actieprogramma Inclusie opgesteld, welke eind 2023 wordt opgeleverd. In dit actieprogramma wordt nader uitgewerkt hoe we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder inhoud geven aan Krimpen aan den IJssel als inclusieve gemeente. Voor de uitvoering van het actieprogramma dienen middelen gereserveerd te worden.

Alvorens te komen tot een nieuw actieprogramma, wordt er een evaluatie/nulmeting gehouden door een onafhankelijk bureau. Zij hebben de opdracht om in kaart te brengen hoe Krimpen er voor staat op het gebied van inclusie. Het onderzoek wordt gefocust op de onderdelen beleid, ambitie en ervaring. Diverse stakeholders worden hierbij betrokken, waaronder gemeenteraad, college, ambassadeurs inclusie en het koplopersnetwerk. Aan de hand van de aanbevelingen uit het onderzoek en het opstellen van gezamenlijke ambities op het gebied van inclusie, worden concrete acties vastgelegd in het actieprogramma. Daarbij zal een sterke focus gelegd worden op het geven van het goede voorbeeld als gemeente Krimpen aan den IJssel. Door het inzetten van (beperkte) extra financiële middelen en het opnieuw inrichten van het bestaande budget, richting we acties in om de benodigde stappen naar een inclusievere gemeente te zetten.

Participatie en re-integratie

Al vele jaren wordt de gemeente Krimpen aan den IJssel geconfronteerd met een groot tekort op de BUIG. In het bestuursakkoord is de wens uitgesproken om deze situatie aan te pakken. We zien kansen door de hogere vraag op de arbeidsmarkt, het beter verbinden van onze lokale en regionale ondernemers en de verplichtingen die diverse ondernemers hebben in het kader van Social Return On Investment (SROI). Samen met onze ondernemers en de samenwerkingspartners in de keten (IJsselgemeenten, Promen en Vluchtelingenwerk) willen we deze problematiek aanpakken. We ontwikkelen hiervoor een gerichte aanpak voor diverse doelgroepen. Voor de periode van 2 jaar zal er een kwartiermaker worden aangesteld die verantwoordelijk wordt voor het realiseren van een ombuiging. Er wordt ingezet op een tweejarige kwartiermaker die actief aan de slag gaat met het realiseren van een daling van het tekort op het BUIG budget. Na twee jaar kan worden geëvalueerd hoe deze aanpak heeft gewerkt en of voortzetting wenselijk en/of noodzakelijk is.

Wonen en wonen met zorg

Volkshuisvesting staat in het middelpunt van de belangstelling. Meer en meer doelgroepen kunnen onze steun als gemeente goed gebruiken. Om die steun gericht te kunnen aanbieden is er de komende jaren extra budget voor onderzoek nodig. Meer concreet gaat het om onderzoek naar:

- een logisch en effectief pakket aan doorstroommaatregelen voor senioren (zowel huurders als kopers)
- mogelijkheden voor het realiseren van flexwoningen
- woonopgave voor middeninkomens
- de wijze waarop we de slaagkansen van diverse doelgroepen (o.a. gezinnen) kunnen vergroten
- hoe en waar we innovatieve (geclusterde) woonvormen kunnen realiseren voor senioren en andere specifieke (kwetsbare) doelgroepen.

Dit jaar kan uw raad – na een interactief proces met alle samenwerkingspartners – de woonzorganalyse en -visie vaststellen. Om deze visie te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat er in 2024 een uitvoeringsprogramma en een afwegingskader worden opgesteld. Met deze documenten moet het mogelijk worden om nieuwe initiatieven te toetsen en te bezien of deze al dan niet meerwaarde voor de gemeente hebben.

Hart van Krimpen

Inleiding

In december is de Centrumvisie uit 2006 geagendeerd voor een informatieve bespreking. Tijdens de bespreking hebben raad, college en geïnteresseerde toehoorders zich opnieuw een beeld kunnen vormen over de wenselijkheid van nieuw of aanvullend beleid rond het centrumgebied.

Zoals in het bestuursakkoord omschreven staat ons een 'Hart van Krimpen' voor ogen waarin we elkaar ontmoeten en waar we kunnen winkelen, eten en drinken, uitgaan en van cultuur kunnen genieten. Wandelend, flanerend of slenterend moet je Krimpen in een kleinschalige ambiance kunnen beleven.

Na de totstandkoming van het nieuwe raadhuis en de woningbouwprojecten 'Waterlijster' en 'Prinsessenpark' en met 'Natuurlijk Centrum-Zuid' in aanbouw richt ónze opgave zich nu

primair op Winkelcentrum Crimpenhof, het voormalige Rabokantoor (Raadhuisplein 4) en de (parkeer)ruimte daar tussen. Daarna kan dan de herontwikkeling van het gebied tussen de Buys Ballotsingel, Nachtegaalstraat, Aalberslaan en Koekoekstraat ter hand worden genomen.

In dat verband werken wij als gemeente zelf toe naar besluitvorming over het verplaatsen van functies vanuit de huidige Tuyter naar Raadhuisplein 4. Daarbij betrekken we ook de ruimtevraag van andere Krimpense organisaties. Binnenkort zullen wij u nader over de stand van zaken informeren.

Ook starten we het gesprek met de marktcoöpieden over een mogelijke verhuizing van de markt. We gaan door met het 'promoten' van het Raadhuisplein voor standplaatsen en (kleine) evenementen, zoals de 'winterfair' en de 'oogst- en streekmarkt'. Ook de mogelijkheid van een 'buitenpodium' nemen we daarin mee.

We zien dat er achter én voor de schermen wordt gewerkt aan een kwalitatieve verbetering van de Crimpenhof. Tegelijkertijd constateren we dat het lastig is om samen met de huidige winkeliers en eigenaren tot een 'alles omvattend plan' te komen. Gelukkig zijn we het globaal wel eens over de uitgangspunten om het Krimpense hoofdwinkelcentrum toekomstbestendig te maken.

- *Vermindering van het huidige aantal vierkante meters detailhandel*
- *Behoud van 3 (onderscheiden) supermarktformules*
- *Ruimte voor horeca aan het 'trouwplein'*
- *Evenementen en standplaatsen zoveel mogelijk in het gebied tussen Crimpenhof en Raadhuis*
- *Toevoegen van wonen (gestapeld) aan de 'randen' van de Crimpenhof*

Wij denken dat het daarbij goed is om aansluiting te zoeken bij de stedenbouwkundige opzet van Centrum-Zuid en Prinsessenpark. Andersom willen we met de vernieuwing en verbetering van de openbare ruimte juist aansluiten op de plannen voor de Crimpenhof. Dit najaar laten wij al een aantal scenario's voor de openbare ruimte ontwikkelen.

Tenslotte blijven we hechten aan aantrekkelijke, openbare wandelroutes door de Crimpenhof zodat de woonbuurten ten oosten, westen, noorden en zuiden goed met elkaar verbonden zijn. Die routes zijn ook nodig voor een goede bereikbaarheid van het Middenweteringpark en de 'Werf aan den IJssel'.

Gemeentelijke dienstverlening

Digitale toegankelijkheid

Inwoners en ondernemers hebben het recht om digitaal zaken te kunnen doen met de gemeente. Via onze website kan dit grotendeels al. Wel moet er een kwaliteitsslag gemaakt worden om te voldoen aan de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.

Onderzocht zal daarbij worden wat de haalbaarheid is van een klantportaal.

Begraven

De komende jaren maken wij de heffing volledig kostendekkend. In 2024 betekent dit een verhoging tot 90%. Bij ongewijzigd beleid betekent dit een verhoging van de tarieven met 10%. Deze verhoging bestaat uit de algemene indexering van 3%, maar heeft ook te maken met een afnemend aantal begrafenissen.

Begin 2023 is de tweede fase van de ophoging van begraafplaats Waalhoven afgerond. Hetzelfde beeld willen we doorzetten in de derde en laatste fase op het oude gedeelte van Waalhoven. Deze werkzaamheden willen wij in 2024 uitvoeren. Dat zal dan in 2025 in het tarief worden verwerkt.

Duurzaamheid

Gemeenten spelen een belangrijke rol in de verduurzaming van Nederland. Om de voorgestelde doelen te bereiken voeren we als gemeente samen met inwoners, ondernemers en andere stakeholders acties uit.

Met incidenteel in 2022 door de raad beschikbare gelden hebben wij een Actieplan Energiarmoede ontwikkeld, dat wij in 2023 en 2024 uitvoeren. Wij veronderstellen dat vervolgacties hierop uit reguliere budgetten kunnen worden betaald of met andere, specifiek door de rijksoverheid beschikbaar gestelde middelen.

In 2023 ontwikkelen we een 'Lokale Aanpak Isolatie' om particuliere woningeigenaren met een slechte geïsoleerde woning te ondersteunen. Een slecht geïsoleerde woning is een woning met energielabel D, E, F of G.

Alle Nederlandse gemeenten kunnen daar in 2023 en 2024 een specifieke uitkering (SPUK) voor aanvragen. De aanpak moet uiterlijk op 31 december 2026 uitgevoerd zijn. In 2024 en 2025 volgt een nieuwe ronde van deze SPUK met nieuwe budgetten. Mogelijk worden deze gelden nog naar voren getrokken waardoor ze eerder beschikbaar komen.

Op onze website <https://krimpenuurzaam.nl/> bieden we inspiratie en informatie. Inwoners en ondernemers kunnen hier ontdekken wat ze zelf kunnen doen. Zo werken we samen aan een klimaatneutraal en gezond Krimpen op de volgende vier terreinen:

- Energie
  - We gaan klimaatverandering tegen door de uitstoot van CO2 te verlagen. Dit doen we door de vraag naar energie te verminderen en de opwekking van energie te verduurzamen.
- Circulair
  - We vormen het economische systeem om naar een circulair systeem waarin we grondstoffen niet uitputten en reststoffen opnieuw te gebruiken.
- Klimaatadaptatie

- Het klimaat verandert. We zorgen ervoor dat we daar op voorbereid zijn en beperken schade en overlast zoveel mogelijk.
- Gezondheid en voedsel
  - We maken duurzame keuzes die bijdragen aan de gezondheid en de verandering van het voedselsysteem.

Inzameling van grondstoffen en afval

In 2016 hebben wij een 'omgekeerd' systeem van afvalinzameling ingevoerd. Dat betekent dat we meer service verlenen op het inzamelen van grondstoffen zoals GFT, papier en PMD en minder service op de inzameling van restafval. Zodoende willen we de hoeveelheid restafval terugdringen en een hoog scheidingspercentage realiseren.

Inmiddels is gebleken dat de resultaten achterblijven bij de verwachtingen. Onze inwoners 'produceren' relatief veel afval en in het aangeboden restafval treffen we nog veel bruikbare grondstoffen aan.

Eerder heeft de rekenkamer verschillende aanbevelingen gedaan voor het verbeteren van het afvalbeleid. Één van de aanbevelingen om de kosten te verlagen en de landelijke doelstellingen voor afvalscheiding te halen, was invoering van een tarief per lediging of vuilniszak (DIFTAR). Een meerderheid van uw gemeenteraad wenst(e) echter aanvullend onderzoek. Er was twijfel of deze manier van afval inzamelen wel voor lagere afvalkosten zorgt.

Op dit moment hebben wij een voorstel voor (aanvullend) beleid voor het inzamelen van grondstoffen en (rest)afval in voorbereiding. Het is onze intentie om dit nieuwe beleid per 1 januari 2025 te laten ingaan.

Vooruitlopend daarop willen wij in 2024 een aantal maatregelen treffen. Daarbij denken we aan een intensivering van de communicatie en aan de inzet van 'grondstoffenvangers'. Daarnaast moet Cyclus een aantal (vervangings)investeringen doen:

- Vervanging paslezers
- Invoeren omgekeerd inzamelen langs het dijklint
- Optimalisatie inzamelmiddelen

Bedrijventerreinen

Ons land telt 3.500 bedrijventerreinen, waar 40 procent van alle bedrijven zich bevindt en die plek bieden aan ruim 3 miljoen werknemers. Groot en klein, startups, maakbedrijven, met werk voor werknemers van alle opleidingsniveaus. Naar schatting een derde van alle werkgelegenheid is hier te vinden en nog eens een derde is ervan afgeleid.

Terreinen zoals de Stormpolder, Parallelweg en De Krom zijn ook in onze gemeente de ruggengraat van onze lokale economie. Hier worden dingen geproduceerd, van fietsbel tot sleehopperzuiger, van compressors tot trapliften. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar juist nu duurzaamheid zo belangrijk is, wordt de rol van (ambachtelijke) maakbedrijven groter. De maakindustrie heeft de toekomst en dat geldt ook voor de circulaire economie.

Het zijn ook de plekken waar iedereen kan werken. Je kunt er ook terecht zonder universitaire opleiding of als je geen diploma op zak hebt. Veel bedrijven die daar zitten, bieden werk voor alle lagen van de bevolking. Heel inclusief dus.

Wij willen onze dienstverlening aan ondernemers de komende jaren minder 'sectoraal' organiseren. Dat betekent concreet dat onze bedrijfscontactfunctionaris (nog) nauwer zal

gaan samenwerken met de collega's van het sociaal domein en het omgevingsloket en met collega's van duurzaamheid en openbare ruimte.

Op die manier denken we beter te kunnen werken aan het toekomstbestendig maken van onze bedrijventerreinen. Ook willen we er zo voor zorgen dat meer mensen werk vinden bij Krimpense bedrijven, ook mensen met een arbeidsbeperking of afstand tot de arbeidsmarkt.

Haven

In samenspraak met de binnenschippers gaan we een plan maken voor groot onderhoud en modernisering van onze haven. Elementen die daarin een plek krijgen zijn walstroom en de kwaliteit van de damwanden en steigers. Het terugbrengen van de auto-afzetplaats is onderdeel van de herontwikkeling van Stormpolderdijk.

Investeren in het onderhoud van onze eigen organisatie

Informatiehuishouding

Archiefvorming bij de overheid gebeurt steeds vaker digitaal. Ook deze digitale archieven moeten voor toekomstige generaties bewaard blijven en toegankelijk zijn voor onderzoek. In 2024 is een extra inspanning nodig om het project digitalisering bouwvergunningen af te ronden en archiefmateriaal over te zetten en over te dragen naar het zo geheten E-depot. Openheid en transparantie zijn essentieel voor het vertrouwen tussen de samenleving en de overheid. Per 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid (Woo) in werking getreden, die de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangt. De Woo bevordert dit door de openbaarheid en duurzame toegankelijkheid van publieke informatie bij bestuursorganen te verbeteren. In de Woo is geregeld welke informatie de overheid openbaar moet maken en om welke redenen informatie niet openbaar kan worden.

Een van de voorwaarden voor openheid en transparantie is dat de informatiehuishouding op orde is. Hier ligt in 2024 en de jaren erna nog een opgave.

Overheden zijn verplicht hun online informatie toegankelijk aan te bieden, zodat ook mensen met een beperking deze kunnen lezen. Op onze gemeente website staan op dit moment nog veel ontoegankelijke bestanden online. Deze digitaal toegankelijk maken is kostbaar en tijdrovend.

Ook het veranderen van processen om nieuwe documenten wél toegankelijk te publiceren is lastig. Daarom is specifieke aanvullende kennis en software nodig.

Privacy

De Algemene Verordening Gegevensbescherming stelt eisen aan de governance rondom privacy. Om die verder te verbeteren is een stevige inspanning nodig. Met name moeten we de risico's in kaart brengen van de verwerkingen met persoonsgegevens door middel van zogenaamde Data Protection Impact Assessment (DPIA). Het doen van DPIA's draagt tevens bij aan de vergroting van de bewustwording.

Raadhuis

Al geruime tijd maken we naar tevredenheid gebruik van ons duurzame raadhuis. Ook tijdens Corona heeft de flexibele opzet van het gebouw zich bewezen. Toch is er na zo'n 8 jaar aanleiding om een aantal aanpassingen door te voeren.

Het gaan dan met name om aanpassingen van de vergaderruimtes op de begane grond.

Ook de techniek van de raadzaal is aan vernieuwing en verbetering toe.

Daarnaast is het nodig om het Krimpens Contact Centrum (het 'belcentrum') te 'herhuisvesten'. Vooral in de zomermaanden zijn de werkomstandigheden dusdanig dat handhaving op de huidige plek niet langer verantwoord is.

Goed werkgeverschap

Op basis van de CAO voor gemeenten zijn we als werkgever verplicht om een systeem van functiewaardering te hebben. Het huidige systeem en het 'functiehuis' waarop dat gebaseerd is, dateert uit 2010 en moet vernieuwd worden.

Het functiehuis moet aangepast worden naar aanleiding van onze huidige manier van werken die op zelforganisatie in plaats van op hiërarchie gebaseerd is. Daarnaast is het werk complexer geworden, zijn er sinds 2010 veel nieuwe taken aan gemeenten overgedragen en is sprake van krapte op de arbeidsmarkt.

Op basis van een eerste inventarisatie verwachten wij dat het opnieuw beschrijven en waarderen van functies tot hogere loonkosten gaat leiden. Tijdens het proces van vernieuwing van het functiehuis zal de impact pas volledig inzichtelijk gemaakt kunnen worden.

Epiloog

Inleiding

Na een periode van forse tekorten hebben we de afgelopen jaren juist met een overschot mogen afsluiten. En dat op een moment dat het financiële ravijn van 2026 en 2027 in zicht komt. Wat dit precies voor onze gemeente gaat betekenen, is op dit moment lastig te voorspellen.

Wel denken wij dat onze gemeente er relatief goed voor staat. Om dat te onderbouwen zijn wij nog eens een aantal jaar terug in de tijd te gaan. De toekomst wordt immers wel eens het vergeten verleden genoemd. Wat viel ons op? Wat was de aanpak van uw en onze voorgangers?

De 'grote verbouwing' van Krimpen aan den IJssel

In de Kadernota 2020 werd gesteld dat we, zowel in het sociale als in het fysieke domein, niet in een tijdperk van verandering maar in een verandering van tijdperk leven. De (politieke) zoektocht die daarmee gepaard gaat, houdt onze organisatie nu al een aantal jaren bezig.

En die zoektocht is ook nog eens lastig, als je weet dat onze gemeente een aantal jaren noodgedwongen op het eigen vermogen heeft moeten interen en de lokale lasten heeft moeten verhogen. En dat terwijl er 'aan de vooravond van de grote verbouwing van Krimpen' juist structurele financiële ruimte nodig was en is om onze gemeente inclusief, veilig, leefbaar en duurzaam te houden en te maken.

Begroting 2020-2023 sinds 2015 de eerste begroting met structureel evenwicht

Dat was in de Kadernota 2021 een hoopgevende zin. Helaas viel in die Kadernota ook te lezen dat tijdens de uitvoering van die begroting al snel bleek dat de ingezette ombuigingen niet (snel genoeg) het gewenste resultaat opleveren. Nadat we de boekjaren 2018 en 2019 al met een fors tekort hadden afgesloten, ontwikkelde ook 2020 zich sterk negatief.

Gelukkig beschikten we dat jaar wel over de opbrengst van de verkoop van de Eneco-aandelen. Dat kon worden gebruikt om het weerstandsvermogen te herstellen en

versterken. Ook door stortingen voor toekomstige riolerings- en herstratingsprojecten is onze reservepositie robuust geworden.

Maar in het voorjaar van 2021 was er nog steeds geen zicht op structureel evenwicht in de jaren 2021-2024. Bovendien was er sprake van grote onzekerheid over de middelen voor jeugdzorg en de herverdeling van het gemeentefonds. Terwijl de uitdagingen binnen alle gemeentelijke domeinen onveranderd groot zijn met in het bijzonder zorgen over de kostenontwikkeling in het sociaal domein en de afvalinzameling.

Het leidde tot de verzuchting dat het lijkt of het rijk 'gemeenten van juist onze beperkte omvang, al dan niet bewust, dwingt om zich opnieuw uit te vinden'. Het standpunt van het rijk was immers dat gemeenten door opschaling kosten kunnen besparen. Dat beoogde efficiencyvoordeel was van meet af aan al dubieus, maar verviel helemaal toen de beleidswijziging 'opschalen van alle gemeenten naar 100.000+ gemeenten' van tafel is gegaan.

En toch vindt Krimpen zich opnieuw uit

Althans dat hebben we met elkaar geprobeerd en dat blijven we proberen. De strategie die we daar in eerste instantie bij gehanteerd hebben, was gebaseerd op de maatregelen die gemeenten in tijden van onzekerheid en financiële krapte als eerste treffen.

In onze gemeente betekende dat meer concreet dat we tot en met 2021:

- noodzakelijke investeringen in maatschappelijk vastgoed (met uitzondering van onderwijshuisvesting en binnensport) voor ons uit schoven;
- zelf maar beperkt in de grote opgaven van deze tijd, zoals bijvoorbeeld de energietransitie, investeerden;
- 'zuinig' waren met indexering;
- een inkomenstoets voor hulp bij het huishouden introduceerden;
- bespaarden op uitvoeringskosten;
- inteerden op ons eigen vermogen;
- onze inkomsten verhoogden.

Vanaf 2022: Evenwichtig uit de crisis

Na die moeilijke jaren verbetert het financieel perspectief voor onze gemeente vanaf de begroting 2022-2025 sterk. De septembercirculaire biedt ons dan vertrouwen op structurele verruiming van de algemene uitkering. Het rijk komt in 2022 bovendien de verplichtingen na die met de decentralisatie van de jeugdhulp zijn ontstaan. En ook de opschalingskorting blijft in 2022 achterwege.

In de bestuurlijke inleiding op de begroting 2022-2025 kan vervolgens worden gelezen dat het ook achteraf gezien verstandig is geweest dat wij in de moeilijke jaren ons voorzieningenniveau op peil hebben gehouden door de broekriem aan te halen en in te teren op ons eigen vermogen. In de kern kon die begroting dan ook – eindelijk – gericht worden op het duurzaam behouden én verbeteren van het voorzieningenniveau in ons dorp en op voortzetting van beleid dat al eerder was ingezet.

Beleid dat in grote lijnen in de Kadernota 2020 als volgt is omschreven.

- Het fundament: de woon- en leefomgeving
- Op dat fundament staan duurzame voorzieningen
- Zorg en ondersteuning voor iedereen die dat nodig heeft

Met de jaren 2024, 2030 en 2050 als ijkpunten. Daar zouden we in deze Kadernota nu 2027 aan toe willen voegen.

2024: ijkpunt voor het sociaal domein

Wij durven inmiddels wel te stellen dat we er in geslaagd zijn om de decentralisaties van het sociaal domein op een goede manier te laten 'landen' en dat we steeds beter grip hebben op de kosten. Dit domein (en dan met name jeugd) blijft echter zeer complex. Bovendien zijn er ook landelijk veel ontwikkelingen. Niet voor niets is er landelijk een hervormingsagenda die je ook wel als een soort 'transformatie 2.0' kunt zien.

We blijven dus in beweging. Onverwachte gebeurtenissen (zoals Corona), maar ook de huidige krapte op de arbeidsmarkt en het nieuwe toekomstscenario Kind en gezinsbescherming (integratie van Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond) hebben impact op dit beleidsterrein en het zal daarom de komende jaren nog wel in beweging blijven.

2027: ijkpunt voor onze financiële positie

Zoals wij eerder hebben aangegeven, willen wij het overschot op de jaarrekening 2022 benutten om het vanaf 2026 dreigende ravijn te kunnen dempen. Wij verwachten in de loop van dit jaar meer informatie te ontvangen die wij kunnen gebruiken om in de volgende Kadernota een aanpak te kunnen presenteren waarmee wij onze inkomsten en uitgaven vanaf 2027 met elkaar in evenwicht te kunnen brengen.

2030: ijkpunt van de Structuurvisie

In 2004 is voor het laatst een integrale visie op onze gemeente vastgesteld: de Structuurvisie 'Ruimte voor Ontwikkeling'. In de inleiding daarvan stond:

"In de structuurvisie wordt voor een lange termijn, de periode tot 2030, een beeld geschetst voor de zeven onderscheiden thema's. Hieruit worden "de grote opgaven" geformuleerd waarvoor de gemeente zich geplaatst ziet. Deze krijgen een (eerste) inventariserende beschrijving in deel 2 van de structuurvisie, onderscheiden naar ontwikkelingsgebieden, netwerken en beleidsplannen."

Een en ander kan als volgt in beeld worden gebracht, met in de meest rechter kolom voorbeelden van concrete projecten die zijn gerealiseerd.

Structuurvisie vertaalde thema's in opgaven Projecten vloeiden voort uit die opgaven

Thema's	Opgaven			Projecten (in netwerken of gebieden)
	Beleidsplannen	Netwerken	Gebieden	
Wonen			Centrum	Voorbeelden: <ul style="list-style-type: none"> • Het Facet • Waterlijster • Prinsessenpark • Industrieweg • Stormpolderdijk • Meerkooftflat<ul style="list-style-type: none"> • DCV • Algeracorridor • Et cetera
Bedrijvigheid	Woonzorgzoning	Auto	Lansingh-Zuid	
Cultuur, sport en educatie	Groen en water	Openbaar vervoer	Nieuwe Tiendweg	
Zorg	Welstand	Fiets en lopen	Bedrijventerreinen	
Mobiliteit	Duurzaamheid	Glasvezel	Sportlocaties	
Duurzaamheid			Overige wijken en buurten	

2050: Klimaatneutraal en gezond

Deze ambitie hebben wij uitgesproken in onze eerste begroting (2023-2026). Daar gaan wij nog steeds voor. Om te beginnen door er in 2024, ondersteund door het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord, concreet mee aan de slag te gaan. In de tweede plaats door na de zomer te starten met het proces dat tot een Omgevingsvisie moet leiden, als opvolger van de Structuurvisie 'Ruimte voor ontwikkeling'. De dubbele maatschappelijke doelstelling van de Omgevingswet, die in 2024 in werking treedt, is daarbij het uitgangspunt.

Maatschappelijke doelen Omgevingswet

Van deze maatschappelijke doelen zijn de volgende centrale vragen af te leiden:

- Hoe ziet de duurzame ontwikkeling er – tot 2050 – uit?
- Welke maatschappelijke functies moeten – tot 2050 – vervuld worden?
- Hoe veilig en gezond moet de fysieke leefomgeving – in 2050 – zijn?
- Hoe goed moet de omgevingskwaliteit – in 2050 – zijn?

Deze vragen willen wij de komende tijd samen met inwoners en ondernemers proberen te beantwoorden, zodat in 2024 de Omgevingsvisie door uw raad kan worden vastgesteld.

Verandering van tijdperk

Met recht durven wij dan ook te herhalen dat – óók in onze gemeente – niet langer sprake is van een tijdperk van verandering maar van een verandering van tijdperk!

